

Llamu Ymlaen: adroddiad cyfunol ar y Gweithlu ac Asedau – Cyngor Caerdydd

Blwyddyn archwilio: 2021-22

Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 2022

Cyfeirnod: 3238A2022

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Caerdydd fel rhan o waith a berfformiwyd yn unol ag Adran 17 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004, ac Adran 15 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015].

Ni chymerir cyfrifoldeb gan yr Archwilydd Cyffredinol na staff Archwilio Cymru mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog, na gweithiwr arall yn rhinwedd eu swydd unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os bydd y ddogfen hon yn derbyn cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae'r Cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth drin ceisiadau sy'n ddisgwyliedig gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partiion perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru ac Archwilio Cymru yn drydydd partiion perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiad ynghylch datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru ar swyddog.gwybodaethr@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg.

Adroddiad manwl

Gweithlu

- Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd gwerthfawr wrth ddatblygu ei gynlluniau gweithio hybrid. Nid yw wedidadelphennu ei gynlluniau gweithlu mwy hirdymor na'r trefniadau adnoddau a llywodraethu i gefnogi eu cyflawni, wedi'u siapio'n llawn gan yr egwyddor datblygu cynaliadwy:
 - mae'r Cyngor wedi blaenoriaethu moderneiddio ei weithlu ond nid yw wedi penderfynu ar ei gynlluniau gweithlu mwy hirdymor eto a sut y bydd y rhain yn cyfrannu at fodloni bylchau cynyddol yn y gyllideb.
 - mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd gwerthfawr wrth gyflawni ei gynlluniau gwaith hybrid, ond nid yw wedi cynnwys partneriaid na ddefnyddwyr gwasanaeth yn y broses hon a fydd yn allweddol i gefnogi newid pellach.
 - mae'r Cyngor yn gwella'r ystod o ddata sydd ar gael i reoli ei weithlu, ond mae trefniadau llywodraethu i gefnogi gweithio hybrid yn cael eu tanddatblygu.

Asedau

- Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd da wrth gyflawni ei strategaeth eiddo ac mae ganddo'r trefniadau llywodraethu angenrheidiol a ategir gan ddata perfformiad gwell, ond nid oes gan ei ddull ffocws ar ddefnyddwyr gwasanaethau ac anghenion tymor hwy
 - mae gan y Cyngor strategaeth eiddo corfforaethol ar gyfer 2021-26 ac mae'n datblygu strategaeth craidd y Swyddfa, mae'r dull hwn yn brin o ffocws ar ddefnyddwyr gwasanaethau ac anghenion mwy hirdymor
 - mae'r Cyngor wedi diffinio trefniadau rheoli asedau corfforaethol yn dda ac wedi gwneud cynnydd da wrth gyflawni ei strategaeth eiddo.
 - mae gan y Cyngor drefniadau cadarn i fonitro ei asedau a ategir gan ddata perfformiad gwell, ond mae lle i wella'r ystod o ddata sy'n cael ei ddefnyddio i gryfhau'r dysgu a dangos gwerth am arian.

Crynodeb

Beth wnaethon ni adolygu a pham

- 1 Wrth i'r byd symud ymlaen, gan ddysgu o'r pandemig byd-eang, mae'r adolygiad hwn wedi edrych ar sut mae'r Cyngor yn cryfhau ei allu i drawsnewid, addasu a chynnal y gwaith o ddarparu gwasanaethau, gan gynnwys y rhai a ddarperir mewn partneriaeth â rhanddeiliaid a chymunedau allweddol.
- 2 Cynhaliodd rhan o Springing Forward we yr adolygiad cyfunol hwn o Weithlu ac Asedau yn ystod y cyfnod rhwng Mawrth ac Ebrill 2022. Rydym yn twyllod ar sut mae'r Cyngor yn strategol yn bwriadu defnyddio ei asedau a'i weithlu, sut mae'n monitro eu defnydd a sut mae'n adolygu ac yn gwerthuso effeithiolrwydd ei drefniadau.
- 3 Roedd gan y prosiect hwn dri phrif nod:
 - er mwyn cael sicrwydd bod y cyngor yn cyflwyno trefniadau i drawsnewid, addasu a chynnal y gwaith o ddarparu gwasanaethau.
 - esbonio'r camau y mae'r cyngor yn eu cymryd yn unigol ac mewn partneriaeth i gryfhau ei drefniadau yn ogystal â gwreiddio'r egwyddor datblygu cynaliadwy ymhellach; ac
 - er mwyn ysbrydoli'r cyngor a sefydliadau eraill i gryfhau eu trefniadau ymhellach trwy ddal a rhannu enghreifftiau o ymarfer nodedig a dysgu a gwneud argymhellion priodol.

Mae hyn yn bwysig oherwydd bod Cyngor Caerdydd yn buddsoddi symiau sylweddol yn ei hasedau adeiladu a'i weithlu fel gynauin arddangos un isod.

Arddangosyn 1: ffeithiau allweddol a ffigurau yn ymwneud â'r gweithlu ac asedau adeiladu.

Nifer o staff	Cyfrif pennai 16,989 neu 11, 878 staff cyfwerth ag amser llawn cyfatebol
S pend ar y gweithlu	£477m
Canran y gweithlu, o'r staff oedd yn ddynion	30.17%
Canran y gweithlu, o'r staff oedd yn ddyn bellach	69.83%
Canran y staff sy'n gweithio'n llawn amser	54.46%
Canran y staff sy'n gweithio'n rhan amser	45.54%
Canran y staff dros 55 oed	22.32%
Nifer y staff a adawodd y Cyngor yn ôl eu dewis eu hunain.	956
Nifer adeiladau'r Cyngor dan berchnogaeth yn 2020-21	750
Gwerth eiddo, 31 Mawrth 2021	£1.6 biliwn

- 4 Dechreuodd y Cyngor ar ei waith i ddatblygu ei strategaeth weithio hybrid ym mis Mehefin 2021 gan geisio gweithredu gweithio o bell i staff (ddim yn gweithio mewn swyddfa) yn fwy ffurfiol. Yn ystod mis Gorffennaf ac Awst 2021, cynhaliodd we ddarn o waith dros dro o'r enw adolygiad o drefniadau i foderneiddio'r gweithlu. Mae'r adolygiad hwn yn adeiladu ar ganfyddiadau'r prosiect hwn.
- 5 Yn y prosiect hwnnw, edrychodd we ar ddysgu'r Cyngor o'i newid wrth ddarparu gwasanaethau i weithio mwy ystwyth yn ystod y pandemig i lunio ei ddull strategol o foderneiddio ei weithlu. Ystyriwn hefydsut y bu'r Cyngor yn ystyriedei adnoddau ystâd, digidol a thechnoleg wrth fynd ar drywydd moderneiddio'r gweithlu. Daethom i'r casgliad bod:
- mae'r Cyngor yn harneisio'r newid cadarnhaol o ran arferion gweithio sy'n deillio o'r pandemig i lywio ei fodel gweithredu ar gyfer ei weithlu yn y dyfodol.
 - i'n cyfnod byr, mae wedi datblygu gweledigaeth lefel uchel ac wedi dechrau ar raglen ymgysylltu eang i ddeall barn staff aceeds.
 - Yn y cyfnod cynnar hwn, mae'n cydnabod bod ei drefniadau llywodraethu wedi'u tандatblygu gan gynnwys cryfhau'r cysylltiadau â'i gynllun ariannol tymor canolig a phenderfyniadau allweddol ar gyfer newid eto i'w gwneud yn cynnwys yr holl staff, partneriaid, a defnyddwyr gwasanaethau.
- 6 Mae pandemig COVID19 wedi effeithio ar y ffordd y mae staff yn gweithio ac yn arwain at alw am adeiladau. Mae'r adroddiad hwn yn edrych ar rai o'r effeithiau hyn a'r ffordd y mae'r Cyngor yn elwa o'r pethau positif ac yn lliniaru risgiau o'r negyddol wrth gynllunio darparu gwasanaethau yn y dyfodol.
- 7 Pan ddechreuon ni ar ein gwaith archwilio o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, gwnaethom gydnabod y byddai'n cymryd amser i gyrff cyhoeddus ymgorffori'r egwyddor datblygu cynaliadwy, ond rydym hefyd yn nodi ein disgwyliad y byddem yn disgwyl i gyrff cyhoeddus allu dangos sut mae'r Ddeddf yn llunio'r hyn a wnânt. Mae bellach yn nesáu at saith mlynedd ers pasio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac rydym bellach i mewn i'r ail gyfnod adrodd ar gyfer y Ddeddf. Felly, byddem nawr yn disgwyl i gyrff cyhoeddus allu dangos bod y Ddeddf yn rhan annatod o'u meddylfryd ac yn wirioneddol siapio'r hyn maen nhw'n ei wneud.

Yr hyn a chanfuom – Gweithlu

- Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd gwerthfawr wrth ddatblygu ei gynlluniau gweithio hybrid. Nid yw wedi dadelfennu ei gynlluniau gweithlu mwy hirdymor na'r trefniadau adnoddau a llywodraethu i gefnogi eu cyflawni, wedi'u siapio'n llawn gan yr egwyddor datblygu cynaliadwy:
 - mae'r Cyngor wedi blaenoriaethu moderneiddio ei weithlu ond nid yw wedi penderfynu ar ei gynlluniau gweithlu mwy hirdymor eto a sut y bydd y rhain yn cyfrannu at fodloni bylchau cynyddol yn y gyllideb

- mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd gwerthfawr wrth gyflawni ei gynlluniau gwaith hybrid, ond nid yw wedi cynnwys partneriaid na defnyddwyr gwasanaeth yn y broses hon a fydd yn allweddol i gefnogi newid pellach
- mae'r Cyngor yn gwella'r ystod o ddata sydd ar gael i reoli ei weithlu, ond mae trefniadau llywodraethu i gefnogi gweithio hybrid yn cael eu tanddatblygu.

Yr hyn a chanfuom – Asedau

- Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd da wrth gyflawni ei strategaeth eiddo ac mae ganddo'r trefniadau llywodraethu angenrheidiol a ategir gan ddata perfformiad gwell, ond nid oes gan ei ddull o ganolbwyntio ar ddefnyddwyr gwasanaeth ac anghenion tymor hwy:
 - mae gan y Cyngor strategaeth eiddo corfforaethol ar gyfer 2021-26 ac mae'n datblygu strategaeth craidd y Swyddfa, mae'r dull hwn yn brin o ffocws ar ddefnyddwyr gwasanaethau ac anghenion mwy hirdymor
 - mae'r Cyngor wedi diffinio trefniadau rheoli asedau corfforaethol yn dda ac wedi gwneud cynnydd da wrth gyflawni ei strategaeth eiddo.
 - mae gan y Cyngor drefniadau cadarn i fonitro ei asedau a ategir gan ddata perfformiad gwell, ond mae lle i wella'r ystod o ddata sy'n cael ei ddefnyddio i gryfhau'r dysgu a dangos gwerth am arian.

Argymhellion

Arddangosyn 2: argymhellion i'r Cyngor

Mae'r tabl isod yn nodi'r argymhellion ar gyfer y Cyngor yr ydym wedi eu nodi yn dilyn yr adolygiad hwn.

Egwyddor Datblygu Cynaliadwy

- A1 Mae angen i'r Cyngor gryfhau ei gymhwysiad o'r sustainable development principle wrth ddatblygu ei gynlluniau gweithio hybrid.
- Er enghraifft, drwy gynnwys defnyddwyr gwasanaethau, sicrhau cyfleoedd pellach ar gyfer gweithio cydweithredol/rhanbarthol, gan fabwysiadu dull mwy hirdymor o gynllunio'r gweithlu a chynllunio asedau sydd wedi'u hintegreiddio â fframweithiau cynllunio eraill fel Cynlluniau Lleihau Carbon hefyd yn cael eu ffactorio i gynllunio ariannol tymor canolig.

Trefniadau llywodraethu

- A2 Dylai'r Cyngor esefydlu trefniadau llywodraethu ar gyfer y model gweithio hybrid a fydd yn helpu i gryfhau atebolrwydd ac integration gyda fframweithiau eraill fel cynllun Lleihau Carbon y Cyngor.

Cydraddoldeb

- A3 Dylai'r Cyngor gydymffurfio â'u Strategaeth Cydraddoldeb a Chynhwysiant 2020-24 drwy gwblhau Asesiad o'r Effaith Cydraddoldeb ar gyfer ei strategaeth eiddo corfforaethol, Leaner a Greener 2021-26. Bydd hyn yn sicrhau'r Cyngor:
- yn dangos sylw dyledus i ddarpariaethau Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus;
 - nodi effeithiau negyddol posibl penderfyniadau ar unigolion a grwpiau sydd â nodweddion gwarchodedig a chynllunio camau lliniaru; yn unol â hynny; ac
 - yn nodi cyfleoedd ychwanegol i ddatblygu cydraddoldeb o fewn polisïau, strategaethau, a Gwasanaethau.

Meincnodi a gwersi a ddysgwyd

- A4 Dylai'r Cyngor wella'r ystod a'r math o wybodaeth a gesglir i fonitro darparu ei fodel gweithredu hybrid.
- A5 Dylai'r Cyngor benchmark perfformiad a phrosesau gweithlu ac ystadau'r Cyngor gyda chyrff eraill i archwilio sut y gall ddysgu a chryfhau ei drefniadau i ddangos gwerth am arian.

Gweithlu

Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd gwerthfawr wrth ddatblygu ei gynlluniau gweithio hybrid. Er nad yw wedi penderfynu ar ei gynlluniau gweithlu mwy hirdymor na'r trefniadau adnoddau a llywodraethu i gefnogi eu cyflawni, wedi'u siapio'n llawn gan yr egwyddor datblygu cynaliadwy

Mae'r Cyngor wedi blaenoriaethu moderneiddio ei weithlu ond nid yw wedi datblygu ei gynlluniau gweithlu mwy hirdymor a sut y bydd y cynlluniau hyn yn cyfrannu at gwrdd â bylchau cynyddol yn y gyllideb

Pam mae gosod gweledigaeth glir yn bwysig:

- 8 Mae strategaeth glir ar gyfer ei gweithlu a chynlluniau darparu sydd wedi datblygu'n dda, yn bwysig er mwyn sicrhau gweithlu effeithlon ac effeithiol yn y tymor byr a'r tymor hwy. Mae hefyd yn bwysig nodi sut mae strategaeth y gweithlu yn cyd-fynd ac mae wedi'i hintegreiddio â strategaethau perthnasol eraill gan gynnwys, rheoli asedau, lleihau digidol a charbon. Gall dysgu o'r newidiadau a ddaw yn sgil pandemig Covid-19 byd-eang, helpu Cyngorau i gryfhau eu gallu i drawsnewid, addasu a chynnal y gwaith o ddarparu gwasanaethau.

Canfuom fod:

- Cyn y pandemig, troedd Cyngor wedi mynegi ei fwriad i foderneiddio ei weithlu. Mae ei Gynllun Corfforaethol 2020-23 Cyflawni Uchelgais Cyfalaf yn datgand fel blaenoriaeth 'i weithredu arferion gwaith wedi'u moderneiddio, yn fwy effeithlon, ac yn fwy ystwyth ar draws ein gweithleoedd'.
- Nododd y Cyngor y flaenoriaeth hon i foderneiddio yn ei strategaeth gweithlu 2017-2021 gyda chefnogaeth cynllun gweithredu'rgweithlu corp orate 2020-21. Mae hon yn ddogfen lefel uchel iawn sy'n nodi camau allweddol mewn meysydd fel recriwtio, cadw, hyfforddi a datblygu ac fe gafodd ei diweddaru ddiwethaf ym mis Tachwedd 2020.
- Ers 2018, dechreuodd y Cyngor wreiddio trefniadau cynllunio'r gweithlu ar lefel cyfarwyddiaeth a gwasanaeth. Er nad yw hon yn broses aeddfed eto, serch hynny, darparodd y Cyngor y data cynllunio'r gweithlu sy'n angenrheidiol i lywio'r broses o wneud penderfyniadau corfforaethol yn well. Fneu enghraifft, roedd mewn sefyllfa well i ddeall goblygiadau adleoli staff i wasanaethau allweddol yn ystod yr argyfwng.

- Fel rhan o'i fframwaith cynllunio adfer ym mis Mai 2021, ni osododd y Cyngor weledigaeth lefel uchel ar gyfer ei weithlu sy'n canolbwyntio ar fodel gweithio hybrid. Fel llawer o sefydliadau eraill, gwasanaethodd y pandemig i gyflymu rhai o gynlluniau gweithlu'r Cyngor gan ei annog i adolygu ei fodel gweithredu yn y dyfodol.
- Mae'r Cyngor yn gweld gweithio hybrid fel bod yn rhan o newid systemig i ddarparu gwasanaethau yn y dyfodol. Mae'n cael ei gydnabod fel rhan o agenda ehangach i gefnogi gweithio o bell ar draws y Cyngor sy'n effeithio ar staff swyddfa a staff nad ydynt yn seiliedig ar swyddi.
- Canolbwyntiwyd y rhaglen gweithio hybrid tan nawr ar weithgarwch tymor byr yn 2022. Mae prydlondeb y prosiect yn cynnwys y dyddiadau allweddol canlynol:
 - datblygu a chymeradwyo strategaeth Gweithio Hybrid i gefnogi Achos Busnes y Swyddfa Graidd (Mai 2022);
 - adroddiad y cabinet ar Ddatblygu Sefydliadol sy'n nodi gweledigaeth a strategaeth Caerdydd ar gyfer gweithio Hybrid (Gorffennaf/Medi);
 - cytuno a chyflwyno polisi Adnoddau Dynol newydd i adlewyrchu egwyddorion Gweithio Hybrid (Medi 2022); a
 - defnyddio strategaeth Gweithio Hybrid cymeradwy i gefnogi datblygiad achos busnes y Swyddfa Graidd (Hydref 2022).
- Yn allweddol, mae'r Cyngor yn cydnabod bod angen iddo sicrhau bod ei fodel gweithredu newydd yn llunio ei strategaeth gweithlu newydd ac yn cyfrannu'n uniongyrchol at ei ofyniad arbedion cynyddol dros yr f einblynyddoedd nesaf.
- Mae'r Cyngor wedi gwneud darpariaeth yn ei gyllideb 2022-23 i gefnogi datblygiad y model gweithio hybrid. Mae'r Cyngor yn rhagweld gwneud newidiadau sylweddol i'r ffordd y mae'n darparu gwasanaethau sy'n symud i ffwrdd o ddulliau traddodiadol. O'r herwydd, mae'n gadarnhaol bod y Cyngor wedi cydnabod yr angen i gynyddu capasiti yn ei swyddogaethau corfforaethol i gefnogi datblygiad a darparu ei fodel gweithredu gweithio hybrid. Er enghraifft, buddsoddi mewn Adnoddau Dynol, Rheoli Prosiectau, Cyfathrebu a Gwasanaethau Digidol. Am y tro cyntaf ers blynyddoedd lawer mae cynnydd net o 58.3 swydd cyfwerth ag amser llawn (FTE) yng nghyllideb 2022-23.
- Fodd bynnag, nid yw'r Cyngor wedi nodi'r goblygiadau canolig i adnoddau tymor hir eto o weithredu ei fodel hybrid gan nad yw'r cynlluniau cyflenwi hyn wedi'u datblygu'n ddigonol eto. Mae hyn yn arwyddocaol gan fod y Cyngor wedi rhagweld bwlch o £9 miliwn yn y gyllideb yn ddiweddar dros y pedair blynedd nesaf a hyn mewn cefndir o ansicrwydd economaidd.

Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd gwerthfawr yn delivering ei gynlluniau gweithio hybrid, ond nid yw wedi cynnwys partneriaid na defnyddwyr gwasanaeth yn y broses hon a fydd yn allweddol i gefnogi newid fu'n rhuther.

Pam mae rheoli'r gwaith o ddarparu newidiadau arfaethedig i'r gweithlu yn effeithiol yn bwysig

- 9 Mae'n bwysig bod cynlluniau'r gweithlu yn sicrhau'r canlyniadau a fwriedir yn effeithlon ac yn effeithiol fel bod gwir wariant mor agos at y lefelau a gynlluniwyd â phosibl a chynghorau'n cyflawni eu dyletswyddau statudol. Gall cydweithio effeithiol â sefydliadau eraill a chynnwys cymunedau am eu hanghenion wella'r gwasanaethau a ddarperir i drigolion. Lle nad oes gan gynghorau'r ystod o sgiliau, gwybodaeth, ac arbenigedd i reoli materion parhaus y gweithlu yn effeithiol a sicrhau newidiadau strategol, gall hyn leihau'r gallu i sicrhau'r canlyniadau a fwriedir.

Yr hyn a chanfuom

- Ers ein hadolygiad 'Moderneiddio'r Gweithlu' ym mis Gorffennaf/Awst 2021 nid yw'r Cyngor wedi gwneud cynnydd da wrth ddatblygu ei fodel gweithio hybrid. Ni sefydlais drefniadau lefel uchel yn y Cynllun Rhaglen Adfer ac Adnewyddu i oruchwylio cynnydd, gan gynnwys llinell amser prosiect 12 mis, a chyflwyno rhaglen gychwynnol o ymgysylltu â trade unions a gyda staff.
- Mae hefyd wedi dechrau adolygu ei bolisïau'r gweithlu gan gynnwys ei Bolisi Gwaith Cartref, polisïau Gwaith Agile cysylltiedig, a diwygio ei fethodoleg arfarnu perfformiad i sicrhau ei fod yn cefnogi staff yn y newid idopteiddio ei fodel 'gweithio hybrid'. Mae'r llinell amser prosiect gweithio hybrid yn nodi'r polisi angenrheidiol a bydd canllawiau ategol ar gyfer yr holl staff yn y swyddfa yn barod mewn pryd i gefnogi gweithredu'r model yn hydref 2022.
- Ers cyhoeddi ei weledigaeth lefel uchel ar gyfer ei weithlu ym mis Mai 2021, gwelsom fod y Cyngor wedi bod yn ymgysylltu'n effeithiol â'i staff a'i undebau llafur. Roedd rhaglen ymgysylltu'r Cyngor yn cynnwys amrywiaeth o wahanol fecanweithiau i gynnwys staff a chynyddu ymwybyddiaeth o'i gweledigaeth ar gyfer ei weithlu gan gynnwys:
 - arolwg gan staff ar-lein i ddeall ymddygiadau ac agweddau yn ôl-weithredol o ddechrau'r pandemig ac edrych at batrymau gweithio yn y dyfodol;
 - fideo byr yn egluro'r opsiynau arfaethedig ar gyfer modelau gweithio hybrid gyda chysylltiadau â'r arolwg ar-lein;
 - pecynnau penodol i ardal y gwasanaeth;
 - e-byst at staff a negeseuon drwy'r fewnwyd; a

- chyfres o grwpiau ffocws gyda thrawstoriad o staff megis prentisiaid, dechreuwyr newydd, gofawyr, rhieni plant ifanc, y rhai sy'n nodi eu bod yn anabl, y rhai sy'n byw ar eu pennau eu hunain, a rheolwyr.
- Roedd yn gadarnhaol bod y bobl y gwnaethom ni gyfweid â nhw fel rhan o'n hadolygiad yn adlewyrchu ymdeimlad brwd o ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o'r model gweithio hybrid.
- Mae'r Cyngor yn dadansoddi ac yn ategu llu o weithlu a data sy'n gysylltiedig â gwasanaeth o'r ymarferion ymgysylltu hyn er mwyn llywio cynlluniau'r dyfodol. Nid yw wedi cynnwys defnyddwyr gwasanaeth eto yn y cam datblygu hwn o'i fodel gweithio hybrid. Dywedodd swyddogion wrthym fod ymgysylltu â holl ddefnyddwyr y gwasanaeth a chynnal ffocws cwsmeriaid yn rhannau allweddol o ddatblygiad y rhaglen weithio hybrid. Y Rhaglen Adfer ac Adnewyddu Cynllun gwaith cwsmeriaid yw'r lleiaf datblygedig ar hyn o bryd.
- Yn y dyfodol wrth i weithio hybrid gael ei gyflwyno ar draws ystod ehangach o wasanaethau'r cyngor bydd angen i'r Cyngor ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth, ond nid yw'r senario yma wedi codi eto.
- Mae datganiad polisi gweinyddu newydd y Cyngor ar gyfer y pedair blynedd nesaf 'Stronger, Fairer, Greener' yn pwysleisio'r rôl ganolog y bydd angen i bartneriaid ei chwarae wrth gyflawni ei amcanion lles cynllun corfforaethol.
- Mae'r Cyngor, felly, wedi ymrwymo i weithio mewn partneriaeth fel rhan o'i gynllun corfforaethol. Mae llawer o enghreifftiau o gyd-leoliadau a darparu integredig gyda phartneriaid eraill yn y sector cyhoeddus megis Park View Health and Wellbeing Hub sy'n cynnwys llety ar gyfer gweithio ystwyth. Mae angen i weithio ar y cyd ffurfio rhan hanfodol o raglen 'newid systemig' y Cyngor ar gyfer ei weithlu wrth iddo ddatblygu yn y tymor byr a'r tymor hir.
- Mae'r Cyngor yn cynllunio adolygiad ôl-bandemig o'i drefniadau ar gyfer gweithio anghonfensiynol ar draws ôl troed Caerdydd a'r Fro i gryfhau ac adeiladu ar y rhwydweithiau gwell a ddatblygwyd yn ystod yr argyfwng. Adeg y gwaith maes, mae'r Cyngor wedi dechrau trafodaethau gyda phartneriaid fel rhan o'r adolygiad hwn. ond gwnaeth gynnydd cyfyngedig o ran sicrhau atebion cydweithredol ar gyfer ei fodel gweithio hybrid.

Mae'r Cyngor yn gwella'r ystod o ddata sydd ar gael i reoli ei weithlu, ond mae trefniadau llywodraethu i gefnogi gweithio hybrid yn cael ei ddatblygu

Pam mae adolygu'r gweithlu yn effeithiol yn bwysig:

- 10 Dylai cynghorau ddefnyddio data i fonitro a ydynt yn cyflawni eu canlyniadau arfaethedig yn effeithiol ac yn effeithlon dros y tymor byr a'r tymor hwy. Gall

defnyddio data meincnodi roi goleuni defnyddiol ar berfformiad unigol Cynghorau, a gall nodi cyfleoedd ar gyfer dysgu gan sefydliadau eraill.

Canfuom:

- Mae ystod o wybodaeth am berfformiad sy'n ymwneud â gweithlu'r Cyngor yn gwella. Ar adeg y gwaith maes, roedd gan swyddogion fwy o gynllunio/data'r gweithlu ar gael i wella gallu'r C council i ddeall materion yn y gweithlu ar lefel weithredol a strategol.
- Mae'r Cyngor hefyd wedi gwella'r ystod o ddangosyddion sy'n gysylltiedig â'r gweithlu y mae'n eu monitro ac adolygiadau. Mae cyfarwyddiaethau'n gyfrifol am fonitro a diweddarau gwybodaeth iechyd corfforaethol sy'n gysylltiedig â'r gweithlu allweddol megis absenoldeb salwch, trosiant staff, arfarniadau personal, cydymffurfiaeth hyfforddiant a chyfansoddiad staff.
- Caiff y dangosyddion hyn eu hadolygu mewn sesiynau sicrwydd ddwywaith y flwyddyn rhwng pob Cyfarwyddiaeth a'r Prif Weithredwr/Arweinydd, ac mae'n rhan o Asesiad Perfformiad Canol Blwyddyn a Diwedd y Flwyddyn y Cyngor. Mae'n gadarnhaol bod Cyfarwyddwyr yn cael eu dwyn yn uniongyrchol i gyfrif amberfformiad th eir y gweithlu. Mae'r broses hunan-asesu hon hefyd wedi helpu rai e broffil materion sy'n gysylltiedig â'r gweithlu ac wedi cynorthwyo yn yr her a'r identific ation of cross organisational workforce issues.
- Mae'r Cyngor wedi buddsoddi mewn system Power-BI sy'n ei galluogi i dynnu data'n systematig o systemau cydnaws ar draws ystod o wahanol wasanaethau. Mae'r system Adnoddau Dynol 'Digi-gov' yn ychwanegiad diweddar. Fodd bynnag, nid yw ei ystod ddata ar gael ar hyn o bryd dim ond mewn adroddiadau ar lefel strategol. Bydd angen iddo rhaeadru drwodd i reolwyr a'u Cynlluniau Cyflawni'r Gyfarwyddiaeth i ffurfio darn allweddol o gynllunio'r gweithlu a pherfformiad data wrth symud ymlaen.
- Mae'r Adnoddau Cyfarwyddwr Corfforaethol yn cadeirio Grŵp Arwain Rhaglen Adfer sy'n goruchwyllo datblygiad y model gweithio Hybrid. Mae'n cynnwys cynrychiolaeth uwch swyddog ar gyfer pob un o'r pedwar ffrwd waith ategol sef llety, technoleg, pobl, a chwsmeriaid gyda'r bwriad o sicrhau aliniad agos rhwng gwasanaethau. Mae gan bob llif gwaith gynllun gweithredu lefel uchel ar wahân yn y Cynllun Rhaglen Adfer ac Adnewyddu (RRPP).
- Ar hyn o bryd mae'r Cynllun Rhaglen Adfer ac Adnewyddu yn darparu prif ffynhonnell gwybodaeth monitro prosiect gweithio hybrid ar lefel uchel iawn, yn seiliedig ar 'gynllun rhaglen' taenlen a ddefnyddir i ddiweddarau Uwch Dîm Rheoli a briffiau'r Cabinet. Fodd bynnag, nid yw trefniant llywodraethu t ef i reoli'r gwaith o gyflawni'r cynllun hwn wedi cael eu twyllo eto. Mae angen i'r Cyngor ddatblygu'r trefniadau hyn sy'n nodi cyfrifabilit clir ar gyfer cyflawni gydag amserlenni, rhoi eglurder ar ofynion adnoddau, integreiddio cymorth ar draws y cyngorp lans (megis cyllid, asedau, digidol a charbon sero net), a threfniadau adrodd yn ehangach.

- Fe wnaeth Pwyllgor Adolygu Polisi a Chraffu Perfformiad y Cyngor (PRAP) adolygu cynlluniau'r Cyngor ar gyfer gweithio gartref ac Agile ac adroddwyd i Cabinet ym mis Mawrth 2022. Derbyniodd y Cabinet y naw argymhelliad o'r adroddiad hwn. Mae'r adolygiad yn adlewyrchu diddordeb ac ymwybyddiaeth brwd gan aelodau o gynlluniau gweithio hybrid y Cyngor.
- Ar ôl adolygiad PRAP, mae'r Cyngor wedi cysylltu â chynghorau eraill fel Bryste a Sir Fynwy er mwyn dysgu o'u profiadau o gyflwyno gwahanol ffyrdd o weithio cyn y pandemig.
- Mae'r Cyngor hefyd yn meincnodi ei berfformiad yn erbyn ystod o fesurau Adnoddau Dynol penodol gydag Awdurdodau Lleol Cymreig eraill a gyda Dinasoedd Craidd. Wrth iddo ddatblygu ei fodel gweithredu yn y dyfodol, niddylai Cyngor adolygu ystodth a math o wybodaeth y mae'n ei chasglu i reoli a chefnogi cyflawni ei fodel gweithredu newydd.
- Ac eithrio'r rhaglen ymgysylltu â staff, nid yw'r Cyngor wedi asesu gwersi a ddysgwyd yn ffurfiol o weithio o bell yn ystod y pandemig ar draws y sefydliad. Cytunodd swyddogion y byddai hyn yn ymarfer defnyddiol. Codwyd dod â meincnodi a gwersi a ddysgwyd ynghyd hefyd o fewn argymhellion y PRAP y cyfeirir atynt uchod a'u cytuno gan y Cabinet.

Asedau

Mae'r Cyngor wedi gwneud cynnydd da wrth gyflawni ei strategaeth eiddo ac mae'n datblygu ei strategaeth swyddfa graidd. Mae ganddo'r trefniadau llywodraethu angenrheidiol a ategir gan ddata perfformiad gwell, ond nid oes gan ei ddull gweithredu ffocws ar ddefnyddwyr gwasanaeths ac anghenion tymor hwy

Mae gan y Cyngor strategaeth eiddo corfforaethol ar gyfer 2021-26 ac mae'n datblygu strategaeth swyddfa graidd, mae'r dull hwn yn brin o ffocws ar ddefnyddwyr gwasanaethau ac anghenion mwy hirdymor

Pam mae gosod gweledigaeth glir yn bwysig

- 11 Mae strategaeth rheoli asedau clir a chynlluniau cyflenwi sydd wedi'u datblygu'n dda yn bwysig er mwyn nodi'r defnydd arfaethedig o asedau dros y tymor byr a

thymor hwy; y cyllid sydd ar gael i gynnal a datblygu asedau, yn ogystal â'r lefel disgwylidiedig o alw am ddarparu gwasanaethau, a'r gost a ragwelir yn y dyfodol. Mae hefyd yn bwysig nodi sut mae'r strategaeth rheoli asedau yn cyd-fynd ac wedi'i hintegreiddio â strategaethau perthnasol eraill gan gynnwys, gweithio ystwyth, gweithlu, lleihau digidol a charbon. Gall dysgu o'r newidiadau a ddaw yn sgil pandemig COVID-19 byd-eang, helpu cynghorau i gryfhau eu gallu i drawsnewid, addasu a chynnal y gwaith o ddarparu gwasanaethau.

Yr hyn a welsom:

- Mae gan y Cyngor strategaeth eiddo corfforaethol manwl, Leaner a Greener 2021-26 (y strategaeth), sy'n cydnabod ei rôl ganolog wrth hwyluso newid gwasanaeth. Mae'n nodi cyfeiriad strategol y Cyngor, targedau perfformiad, prosesau allweddol a llywodraethu sy'n ymwneud â rheoli ei ystâd dros bum mlynedd. Mae pum amcan i'r strategaeth ac mae'n cynnwys targedau sy'n ymwneud â'r amcanion hynny. Mae'r targedau'n ymwneud â lleihau carbon, cynnal a chadw rhaglenni, cynnal a chadw costau, derbyniadau cyfalaf ac incwm rhent.
- Mae'r strategaeth eiddo yn cyd-fynd â gwasanaethau a chynlluniau allweddol eraill. Mae'n nodi sut y bydd ystâd y Cyngor yn cyfrannu at gyflawni strategaeth lleihau carbon Un Blaned Caerdydd a sut y bydd ystâd eiddo'r Cyngor yn cefnogi trosglwyddo i weithio hybrid.
- Ym mis Rhagfyr 2021, pan gymeradwyodd y Cabinet ei strategaeth eiddo corfforaethol, ni chyflwynwyd Asesiad o'r Effaith Cydraddoldeb (EIA) i'r Cabinet ar y pryd. Dywed Strategaeth Cydraddoldeb a Chynhwysiant y Cyngor 2020-2024 'mae'n arfer da wrth ddatblygu polisi neu strategaeth neu fenter newydd i ragweld yr effeithiau tebygol y gallai eu cael ac i gymryd camau i atal neu leihau unrhyw effeithiau niweidiol tebygol yn enwedig ar bersonau sy'n rhannu unrhyw un o'r nodweddion sy'n cael eu diogelu o dan y Ddeddf Cydraddoldeb'. Yn ogystal, bydd cael EIA yn 'galluogi'r Cyngor i:
 - dangos sylw dyledus am ddarpariaethau Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus;
 - nodi effeithiau negyddol posibl penderfyniadau ar unigolion a grwpiau sydd â nodweddion gwarchoddedig a chynllunio camau lliniaru; yn unol â hynny; a
 - nodi cyfleoedd ychwanegol i ddatblygu cydraddoldeb o fewn polisiau, strategaethau, a Gwasanaethau'.
- Felly, nid yw'r Cyngor wedi dilyn ei strategaeth Cydraddoldeb a Chynhwysiant ei hun wrth gynhyrchu EIA ar y pryd cymeradwyodd y Cabinet y PASS. Byddai hyn hefyd yn helpu'r Cyngor i ddangos ei fod yn cymhwysu'r egwyddor datblygu cynaliadwy, yn enwedig o ran y ffordd "ymwneud" o weithio.
- Fel rhan o ddatblygu model gweithio Hybrid yn y dyfodol, mae'r Cyngor wedi gofyn am farn staff am eu profiadau a'u safbwyntiau o weithio gartref yn

ystod y pandemig drwy holiadur a grwpiau ffocws. Mae canlyniadau'r ymgysylltu hwnnw wedi cael eu rhannu gyda rheolwyr ac aelodau.

- Ond nid yw'r Cyngor wedi cynnwys y boblogaeth ehangach wrth ddatblygu ei gynlluniau ar gyfer ei hasedau. Byddem yn disgwyl i'r Cyngor chwilio am gyfleoedd i weithio'n gydgyhyrchiol gyda grŵp amrywiol o dentiau resi i ddeall eu hanghenion a'u heriau a helpu i sicrhau canlyniadau gwell. Byddem hefyd yn disgwyl i'r Cyngor ymgysylltu â'i ddefnyddwyr gwasanaeth pan fydd newidiadau i'r ffordd y caiff gwasanaethau eu darparu.
- Byddai'r Cyngor yn elwa o gymryd golwg mwy hirdymor ar gyfer ei asedau eiddo, y tu hwnt i'r amserlen pum mlynedd. Mae strategaeth eiddo'r Cyngor yn cynnwys cyfnod cymharol fyr o bum mlynedd rhwng 2021-26. Mae Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru yn argymhell gorwel cynllunio aml genhedlaeth fel 25 mlynedd. Lleddfodd y b hwn ar risgiau/cyfleoedd presennol ac yn y dyfodol, asesu adnoddau sydd eu hangen i'w gyflawni a chanolbwyntio ar gerrig milltir a chanlyniadau tymor hwy. Mae'r Cyngor yn dangos ei fod yn agored i ffyrdd newydd o weithio a allai helpu i sicrhau manteision dros y tymor hir wrth i'w fodel gweithio hybrid gael ei fabwysiadu'n ehangach.
- Mae'r Cyngor yn ymwybodol y bydd newid o'r swyddfa i fodel gweithio hybrid yn cael effaith sylweddol ar ei ofyniad llety swyddfa graidd yn ogystal ag ar ei gynlluniau lleihau carbon. Er enghraifft, mae gan Neuadd y Sir a Neuadd y Ddinas broblemau cynnal a chadw sylweddol ac allyriadau carbon uchel, a fydd angen ateb a fydd yn caniatáu i'r Cyngor gwrdd â'i:
 - anghenion tymor byr a chanolig ar gyfer llety swyddfa;
 - rhwymedigaethau tymor hwy ar effeithlonrwydd carbon ac ynni; ac
 - angen am amgylcheddau gwaith modern a fydd yn hwyluso gweithio hybrid.
- Oherwydd yr effeithiau sylweddol hyn ac i gefnogi ei Strategaeth Gyfalaf ehangach tmae'r Cyngor yn datblygu ei strategaeth Swyddfa Graidd. Mae wedi gwneud darpariaeth yn ei chyllideb refeniw ar gyfer dichonoldeb ac arfarniadau opsiynau ar gyfer prosiectau posibl yn y dyfodol, fel Neuadd y Ddinas.
- Mae ganddi raglen gyfalaf sylweddol i gyllid yn y tymor canolig a'r tymor hir. Mae Gofyniad Ariannu Cyfalaf y Cyngor ar 31 Mawrth 2022 h.y., gwariant cyfalaf yr aed iddynt ond heb ei dalu eto (Gofyniad Benthycu) yn £868 miliwn, £543 miliwn ar gyfer y Gronfa Gyffredinol a £325 miliwn ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai.
- Mae costau ariannu cyfalaf yn cyfateb i dros 70% o gyllideb cyfalaf y Cyngor. Yn ogystal â rhaglenni adeiladu Gwasanaethau Cymdeithasol ac Ysgolion, mae hefyd yn cynnal prosiectau cyfalaf mawr i helpu i adfywio'r brifddinas, gan gynnwys y Sgwâr Canolog, ac arena capasiti newydd o 17,000.

- Gallai costau uwch o faterion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi a phwyntiau pinsio mewn sectorau o'r farchnad gyflogaeth leol roi galwadau pellach heb eu cynllunio ar gyllid cyfalaf. Mae angen i'r Cyngor asesu sut y gall liniaru'n effeithiol yn erbyn y goblygiadau hyn a'r goblygiadau cysylltiedig ar gyfer cyllidebau refeniw, gan gynnwys effaith benthyca ychwanegol y tu hwnt i'r hyn a adlewyrchir yn y rhaglen bresennol. Yng ngoleuni'r ansicrwydd yma we ddeall bwriad y Cyngor yw asesu ei raglen gyfalaf ymhellach yr hydref hwn.

Mae'r Cyngor wedi diffinio trefniadau rheoli asedau corfforaethol yn dda ac wedi gwneud cynnydd da wrth gyflawni ei strategaeth eiddo.

Pam yn effeithiol mae rheoli'r gwaith o ddarparu newidiadau arfaethedig i asedau yn bwysig

- 12 Mae'n bwysig bod cynlluniau rheoli asedau yn sicrhau'r canlyniadau a fwriedir yn effeithlon ac yn effeithiol fel bod gwir wariant mor agos at y lefelau a gynlluniwyd â phosibl a chynghorau'n cyflawni eu dyletswyddau statudol. Gall cydweithio effeithiol â sefydliadau eraill a chynnwys cymunedau am eu hanghenion wella'r gwasanaethau a ddarperir i drigolion. Lle nad oes gan gynghorau'r ystod o sgiliau, gwybodaeth, ac arbenigedd i reoli'n effeithiol rheoli asedau parhaus a darparu newidiadau strategol gall hyn leihau'r gallu i sicrhau'r canlyniadau a fwriedir.

Yr hyn a ddarganfuwyd

- Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu model landlordaidd canolog, corfforaethol i oruchwylio ei ystâd. Nod hyn yw creu tîm canolog gyda'r sgiliau, gwybodaeth, ac arbenigedd angenrheidiol i reoli cyfrifoldebau rheoli asedau parhaus yn effeithiol ac yn gyson a chyflawni newidiadau strategol.
- Mae cyfrifoldebau allweddol y tîm canolog hwn yn cynnwys:
 - gweithio i ddeall a chasglu'r gwerth, y costau a'r defnydd sy'n gysylltiedig â holl adeiladau ac asedau tir y Cyngor yn well.
 - gweithio i sicrhau bod adeiladau'r Cyngor yn ddiogel ac yn cydymffurfio â rheoliadau lechyd a Diogelwch statudol.
 - gwaith i sicrhau gwell gwerth am arian o bob punt sy'n cael ei wario ar eiddo gan y Cyngor.
 - gweithio i wella enw da'r Cyngor fel Landlord drwy gyfathrebu'n well â defnyddwyr adeiladau a chyfrifoldebau a ddiffiniwyd yn gliriach.
- Mae asedau tir ac eiddo'r Cyngor yn cael eu goruchwylio'n ganolog gan y Prif Swyddog Ystadau Sirol sydd wedi'u lleoli yn y Gyfarwyddiaeth Datblygu Economaidd. Mae'r Cyngor wedi canoli bron pob cyllideb sy'n gysylltiedig ag eiddo (di-ddomestig).
- Mae'r Prif Swyddog Ystadau Sirol hefyd yn goruchwylio ffrwd waith Cynllun Asedau Cynllun Adfer ac Adnewyddu ac mae'n aelod o'r Grŵp

Arweinyddiaeth Rhaglen Adfer. Mae'r Swyddog yn parhau i chwarae rhan allweddol yn Uwch Dîm Rheoli ym mhob penderfyniad sy'n gysylltiedig ag eiddo ac yn darparu un pwynt cyswllt ar gyfer yr holl faterion eiddo heblaw am Dai.

- Mae'r Cyngor wedi rhesymoli elfennau o'i stad swyddfa graidd. Er enghraifft, ym mis Tachwedd 2020, symudodd y Cyngor y rhan fwyaf o'i staff o Wilcox House i Neuadd y Sir. Mae hyn wedi lleihau ôl troed llety'r Cyngor. a'r costau rhyddhau o £1.5miliwn.
- Mae gwneud y mwyaf o'i allu digidol yn parhau i fod yn rhan allweddol o gynllun corfforaethol y Cyngor ac mae'n hanfodol i gefnogi moderneiddio ei ystâd a'i weithlu yn barhaus. Er enghraifft, mae'r Cyngor wedi penodi ymgynghorwyr i nodi rhagor o systemau a phrosesau i awtomeiddio fel rhan o'i raglen 'Awtomeiddio a Deallusrwydd Artiffisial' Digidol yn Gyntaf.
- Fel rhan o'r gwaith o gyflawni ei strategaeth eiddo blaenorol, fe wnaeth y Cyngor ymgysylltu â thrydydd parti i wneud arolygon cyflwr. Mae'r Cyngor yn comisiynu arolygon adeiladau bob 5 mlynedd, neu'n amlach ar gyfer adeiladau hanesyddol. Mae'r Cyngor yn cynnal data arolygon a gedwir yn ganolog ar gronfa ddata meddalwedd er mwyn helpu i lywio'r cynllun cynnal a chadw a gynlluniwyd.
- I ysgolion, mae'r Cyngor wedi cwblhau pob arolwg cyflwr dros y ddwy flynedd ddiwethaf ac yn bwriadu arolygu ysgolion yn flynyddol wrth symud ymlaen. O arolygon cyflwr yr ysgol, mae'r Cyngor wedi datblygu rhaglen waith 10 mlynedd yn benodol ar gyfer adeiladau ysgolion. Er enghraifft, adroddodd Estyn ym mis Tachwedd 2021 fod tîm Ystadau'r Sir wedi comisiynu arolwg o bob ysgol a lleoliad yn ddiweddar i benderfynu effeithlonrwydd adeiladau i lywio buddsoddiad yn y dyfodol a lleihau costau ynni. Mae hyn yn helpu'r tîm i gynllunio rhaglen fuddsoddi sylweddol dros y pum mlynedd nesaf i gefnogi'r gwelliannau angenrheidiol i tua dwy ran o dair o adeiladau'r ysgol.
- Er bod swyddogion wedi rhannu'r cynllun hwn â rhanddeiliaid allweddol gan gynnwys arweinwyr ysgolion, cadeiryddion cyrff llywodraethu ac aelodau etholedig, mae tîm y Cynllun Trefniadaeth Ysgolion yn cydnabod yr angen i wella cyfathrebu gydag ysgolion yn enwedig o ran cyflwyno'r rhaglen a blaenoriaethu atgyweirio a chynnal a chadw brys.
- Mae datganiad polisi gweinyddu newydd y Cyngor ar gyfer y pedair blynedd nesaf 2022-23 i 2026-27 'Cryfach, Tecach, Gwyrddach' yn pwysleisio'r rôl ganolog y bydd angen i bartneriaid ei chwarae os yw'r Cyngor am gyflawni ei amcanion llesiant
- Roedd gweithio mewn partneriaeth eisoes yn flaenoriaeth i'r Cyngor. Mae adroddiad y Cabinet ym mis Mai 2021 yn blaenoriaethu blaenoriaethu cryfhau trefniadau partneriaeth a gwaith bro fel cam allweddol yn y modd y cyflwynir ef. Mae hyn yn adeiladu ar y camau a gymerwyd eisoes i resymoli a defnyddio ei ystâd yn wahanol. Er enghraifft, tmae Cyngor yn darparu rhai

gwasanaethau gofal cymdeithasol o'r un lleoliad â'r gwasanaethau iechyd. Mae hyn yn cynnwys ei Dîm o amgylch model gofal cymdeithasol yr Ysgol, a chyfleusterau aml-swyddogaethol yn Nhrelái a Maelfa.

Mae gan y Cyngor drefniadau cadarn i fonitro ei hasedau a ategir gan ddata perfformiad gwell, ond mae lle i wella'r ystod o ddata sy'n cael ei ddefnyddio i gryfhau'r dysgu a dangos gwerth am arian.

Pam yn effeithiol mae adolygu darparu newidiadau arfaethedig i asedau yn bwysig

13 Dylai cynghorau ddefnyddio data i fonitro a ydynt yn cyflawni eu canlyniadau arfaethedig yn effeithiol ac yn effeithlon dros y tymor byr a'r tymor hwy. Gall defnyddio data meincodi roi goleuni defnyddiol ar berfformiad unigol Cynghorau, a gall nodi cyfleoedd ar gyfer dysgu gan sefydliadau eraill.

Yr hyn a ddarganfuwyd

- Mae gan y Cyngor drefniadau llywodraethu clir i fonitro ac adolygu ei asedau gyda chymorth canoli'r swyddogaeth rheoli eiddo yn fodel landlord corfforaethol. Y Cyfarwyddwr Datblygu Economaidd yw'r uwch swyddog cyfrifol yn Uwch Dîm Rheoli Ystadau Sirol a gefnogir gan Brif Swyddog Ystadau Sirol.
- Y tîm canolog hwn yw'r prif swyddogion ar gyfer gweithredu'r Cynllun Eiddo Blynyddol. Grŵp Asedau Strategol Integredig sy'n Croesi Gwasanaeth sy'n gyfrifol am adolygucynnydd yn erbyn y cynllun. Mae gan y Cyngor hefyd weithgorau o staff sy'n ymwneud â rheoli perfformiad eiddo a darparu gwahanol agweddau ar yr ystâd sydd i gyd wedi'u nodi yn y ddogfen strategaeth eiddo.
- Mae'r Cyngor yn mynychu Gweithgor Partneriaeth sy'n darparu goruchwyliaeth o brosiectau cydweithredol y mae cynrychiolwyr o Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Heddlu De Cymru a Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru. Mae'r Cyngor yn archwilio cyfleoedd i rannu ei adeiladau er enghraifft, mae wedi cynnal trafodaethau cynnar gyda Llywodraeth Cymru ynglŷn â'r posibilrwydd o ganolfannau gweithio rhanbarthol, lle gall gweithwyr yn y sector cyhoeddus ddefnyddio gofod swyddfa sydd agosaf at eu cartref, waeth beth yw eu gwir gyflogwr. Bydd hyn yn rhan allweddol i ateb ar y cyd i gyflwyno ei fodel gweithio hybrid yn effeithiol ar draws y Cyngor a'r rhanbarth.
- Mae gan y Cyngor drefniadau ar waith i'w helpu i ddeall sut y gall ei hasedau gefnogi eu cynlluniau i foderneiddio gwasanaethau. Bob blwyddyn mae swyddogion yn adrodd perfformiad yn erbyn Cynllun Eiddo Blynyddol y Cyngor i'r Cabinet. Mae hwn yn adroddiad ôl-weithredol sy'n nodi cynnydd a wnaed yn erbyn targedau yn y strategaeth eiddo. Yn 2020-21 er gwaethaf

y pandemig, fe aeth y Cyngor y tu hwnt i ddau darged, dim ond o drwch blewyn oedd cyfanswm ei darged cost rhedeg, ond methodd ei darged derbyniadau cyfalaf o £10 miliwn wrth £8.7 miliwn. Roedd hyn oherwydd y pandemig a ddiversion of staff focus to managing the crisis.

- Mae'r Cyngor yn defnyddio system feddalwedd RAMIS i fonitro a rheoli cydymffurfiaeth adeiladu yn erbyn deddfwriaeth iechyd a diogelwch. Er bod casglu'r data perthnasol yn heriol, mae'r Cyngor bellach mewn sefyllfa lle mae'i wybodaeth yn gywir ac yn gyfredol ac mae'n deall ei berfformiad ei hun yn y maes yma.
- Mae'r Cyngor yn defnyddio data dinasoedd craidd i gymharu perfformiad ei asedau, ond nid yw'n meincnodi ei brosesau i archwilio sut y gall ddysgu a chryfhau ei drefniadau i ddangos gwerth am arian. Bydd y gallu i gymharu data a pherfformiad gyda sefydliadau eraill yn parhau i fod yn elfen bwysig o'r trefniadau i asesu gwerth am arian. Er bod we'n gwerthfawrogi hynny wedi bod yn anoddach yn ystod y pandemig dylai'r Cyngor sefydlu sut y gall gryfhau'r trefniadau hyn: i'n cludo sut mae'n cymharu ac yn dadansoddi ei ddata, ei drefniadau, a'i ddysgu gan sefydliadau eraill.
- Codwyd y pwynt hwn yn yr ymholiad PRAP diweddar o weithio Agile (y cyfeirir ato uchod yn y Gweithlu) a oedd yn argymhell bod y Cabinet yn cyflwyno fframwaith ar gyfer rhannu profiadau gweithio hybrid ardal gwasanaeth yn barhaus.
- Mae'n amlwg fod y Cyngor wedi bod yn dysgu o'r ffordd y mae wedi rheoli gwasanaethau o'i adeiladau yn ystod y pandemig. Er enghraifft, mae'r strategaeth yn tynnu sylw at effaith gadarnhaol y pandemig ar weithio mewn partneriaeth. Mae'n cyfeirio at enghreifftiau o ddefnydd cyffredin o gyfleusterau, megis canolfannau profi a brechu Covid-19, a'r hybiau ym Maelfa a Threlái. Mae'r Cyngor yn glir yn ei strategaeth ei fod am adeiladu ar hyn a dilyn rhannu asedau ymhellach gyda'i bartneriaid. Mae'n bwysig bod y Cyngor yn datblygu ei drefniadau i reoli a goruchwyllo'r canlyniadau o'r mentrau hyn, er enghraifft drwy gytuno a datblygu mesurau perfformiad a rennir i ddeall eu heffaith ar bob un o'r nodau llesiant a'r amcanion llesiant a rennir.

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.cymru

Gwefan www.audit.wales

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.